

4/36

0704E027

Candidate's Seat No : _____

MDC Sem.-4 Examination

507

SDG Goals & Media Studies (New)

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions: All Questions carry equal (14) Marks.

Q.1 ટકાઉ વિશ્વના લક્ષ્યાંકોનો ઐતિહાસિક સંદર્ભ જણાવો. ભારતના આર્થિક વિકાસના સંદર્ભમાં પ્રથમ બે એસ. ડી. જી. લક્ષ્યોને વિસ્તારથી સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.1 (A) ટકાઉ વિશ્વના ત્રણ મહત્વપૂર્ણ સ્તંભો કયા છે? જણાવો. તેમજ તેઓ એકબીજા સાથે કેવી રીતે જોડાયેલા છે તે સમજાવો? (7 Marks)

Q.1 (B) દરિયાકાંઠા, જંગલ, કૃષિ અને જમીન જેવા મુદ્દાઓ પર લોકજાગૃતિ લાવવામાં માધ્યમો (મીડિયા) ની ભૂમિકા વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.2 "ટકાઉ વિકાસમાં ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે", આ વિધાનની યતાર્થતા સાબિત કરો અને ભારતીય શિક્ષણ પ્રણાલીના મુદ્દાઓ અને સમસ્યાઓ વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. તેમજ ભારતમાં શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવા માટેના જરૂરી પગલાં વિશેની ચર્ચા સાથે શિક્ષણમાં ગુણવત્તા સુધારવા માટે જરૂરી આંકડા અને કેસ સ્ટડી વિશે જણાવો. (14 Marks)

Or

Q.2 (A) જાતિ (લિંગ) સમાનતા સૂચકાંક (GEI) શું છે? જણાવો. તેમજ GEI ની દ્રષ્ટિએ ભારતનું વૈશ્વિક સ્થાન વિશે સમજાવો અને ભારતમાં જાતિ સમાનતા સૂચકાંક (GEI) સુધારવા માટે સૂચનો આપો. (7 Marks)

Q.2 (B) 'સમાવેશી વિકાસ' શું છે? સમજાવો. તેમજ ભારતમાં સામાજિક અને આર્થિક અસમાનતા ઘટાડવા માટે સૂચનો આપો. (7 Marks)

Q.3 આર્થિક, સામાજિક અને પર્યાવરણીય પરિમાણોને ધ્યાનમાં રાખીને, ટકાઉ વિકાસ લક્ષ્યો (Sustainable Development Goals-SDG) સર્વાંગી અભિગમને પ્રોત્સાહિત કરવામાં સમૂહ માધ્યમો કેવી ભૂમિકા ભજવી શકે? વિસ્તારથી સમજાવો. (14 Marks)

Or

(Page 01)

(P.T.O)

Q.3 (A) ટકાઉ વિકાસ ધ્યેયના પ્રમાણે શાંતિ, ન્યાય અને મજબૂત સંસ્થાઓ ઉભી કરવા સામે મુખ્ય પડકારો વિશે જણાવો. તેમજ આ પડકારોનો સામનો કરવા માટે ભારતે કઈ પહેલ કરી છે? તે વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.3 (B) ટકાઉ વિકાસ ધ્યેય નંબર ૧૨ ને હાંસલ કરવામાં 'ટકાઉ પ્રવાસનની' ભૂમિકા, ભારતીય પહેલના ઉદાહરણો આપી સમજાવો. (7 Marks)

Q.4 ટકાઉ શહેરો અને સમુદાયો સંબંધિત મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો વિશે જણાવો. તેમજ SDGs ના સંદર્ભમાં શહેરી વિસ્તારોને વધુ ટકાઉ અને સ્થિતિસ્થાપક બનાવવા માટે કઈ વ્યૂહરચનાઓ પ્રસ્તાવિત બનાવી શકાય, તે વિશે સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.4 (A) ટકાઉ વિકાસ ધ્યેયના અમલીકરણમાં 'વૈશ્વિક ભાગીદારીની' ભૂમિકા જણાવો. ટકાઉ વિકાસ ધ્યેયના અમલીકરણમાં સામેલ મુખ્ય હિસ્સેદારોનો ઉલ્લેખ કરી તેમની ભૂમિકા વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.4 (B) ટકાઉ વિકાસ ધ્યેય 'ઉદ્યોગ, નવીનતા અને માનવબળ સુવિધા' ના સંદર્ભમાં 'મેક ઇન ઇન્ડિયા' ની વિભાવનાની ચર્ચા કરો. (7 Marks)

Q5. Attempt any seven out of twelve.

***MCQ/ Short Question (One- or Two-line answer)**

(14 Marks)

1. વન સંરક્ષણના સંબંધમાં 'કાર્બન સિંક' ની વિભાવના સમજાવો.
2. દરિયાઈ પાણીની ગુણવત્તાના ત્રણ મુખ્ય સૂચકાંકો કયા છે? જણાવો.
3. 'જળ સંરક્ષણને' ધ્યાનમાં રાખીને બે ભારતીય પહેલના નામ જણાવો.
4. FAOનું પૂરું નામ જણાવો.
5. 'ક્લાઇમેટ એક્શન' વિશે સમજાવો. તેમજ આ ધ્યેયો 'આબોહવા પરિવર્તન' અને તેની અસરો સામે લડવા માટે કેવી તૈયારી રાખે છે? જણાવો.
6. 'પર્યાવરણ જાગૃતિ' માટે સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ કેવી રીતે થઈ શકે? કોઈ બે સૂચનો આપો.
7. એસ. ડી. જી. 12 માં 'લાઇફસ્ટાઇલ મટિરિયલ ફૂટપ્રિન્ટ' શબ્દ અને તેના મહત્વને સમજાવો.
8. 'બ્લુ ઇકોનોમી' ટકાઉ વિકાસના કયા લક્ષ્યાંકો સાથે સંબંધિત છે? જણાવો.
9. લેડી બ્રુન્ટલેન્ડ કોણ છે? અને તેમનું યોગદાન શું છે?
10. SDG અમલીકરણના સમયગાળા (શરૂઆતથી અંત સુધીનો સમયગાળો) નો ઉલ્લેખ કરો.
11. ભારતના એવા બે રાજ્યોના નામ જણાવો કે, જ્યાં 'વન આવરણની' (forest cover) ટકાવારી સૌથી વધુ છે?
12. શા માટે જૈવિક વૈવિધ્યની જાળવણી આવશ્યક છે? બે કારણો આપો.

E027-3

Examination Seat No.....

Masters in Development Communication (MDC)
MDC 507 SDG Goals & Media Studies
Fourth Semester Examination
April 2025
(English Version)

Time: 2 Hours 30 minutes

Max Marks: 70

Instructions: All Questions carry equal (14) Marks.

Q1. Explain the historical overview of SDG goals. Discuss the first two goals in the context of India's economic development. **(14 Marks)**

Or

Q.1 (A) Which are the three important pillars of sustainable world? How are they connected with each other? **(7 Marks)**

Q1. (B) Define the role of media in creating awareness on issues like coastal, forest, agriculture and land. **(7 Marks)**

Q2. 'Quality education' plays a major role in sustainable development. Justify this statement and discuss the issues and problems of Indian Education system. What needs to be done to improve the quality of education in India? Also provide needful data and case studies to improve this quality in education. **(14 Marks)**

Or

Q.2 (A) What is gender equality index (GEI)? What is the global position of India in terms of GEI? Provide suggestions to improve gender equality index (GEI) in India. **(7 Marks)**

Q.2 (B) What is 'Inclusive Development'? Give suggestions to reduce social and economic inequality in India. **(7 Marks)**

Q.3 Elaborate on, how media can promote SDG in a holistic manner with respect to sustainable development, considering economic, social and environmental dimensions? **(14 Marks)**

Or

Q.3 (A) Describe the major challenges in achieving SDG goal of Peace, Justice, and Strong Institutions. What initiatives has India taken to address these challenges? **(7 Marks)**

Q.3 (B) Explain the role of sustainable tourism in achieving SDG 12. Provide examples of Indian initiatives in this field. **(7 Marks)**

Q.4 Examine the key objectives related to sustainable cities and communities. What strategies are proposed to make urban areas more sustainable and resilient in the context of SDGs? **(14 Marks)**

Or

(Page No.1)

(P.T.O)

Q.4 (A) Describe the role of global partnerships in the implementation of the SDGs. Who are the key stakeholders involved? Mention a few stating their role in implementation of SDGs.

(7 Marks)

Q.4 (B) Discuss the concept of 'Make in India', in the context of SDG "Industry, Innovation and Infrastructure."

(7 Marks)

Q.5 Attempt any seven out of twelve.

***MCQ/ Short Question (One- or Two-line answer)**

(14 Marks)

1. Explain the concept of 'carbon sink' in relation to forest conservation.
 2. What are the three key indicators of seawater quality?
 3. Name two Indian initiatives aimed at conservation of water.
 4. Full form of FAO.
 5. Define 'climate action.' How do these goals aim to combat climate change and its impacts?
 6. How can social media platforms be utilized for environmental awareness? Give two suggestions.
 7. Define the term 'Lifestyle Material Footprint' and its significance in SDG 12.
 8. 'Blue economy' is related to which of the sustainable development goals?
 9. Who is lady Brundtland? What is her contribution?
 10. Mention the time duration (To and from) of SDG implementation.
 11. Name two Indian states that have the highest forest cover percentage.
 12. Why to protect bio diversity? State two reasons.
-